

ТЕХНИКИ ЗА МАНИПУЛАЦИЈА СО ТКАЕНИНИ КАКО ДА ЈА ПРОМЕНИТЕ СТРУКТУРАТА НА ТКАЕНИНАТА?

Манипулација со ткаенини е широк поим што опфаќа техники кои ја трансформираат и преобликуваат ткаенината, давајќи ѝ нова структура, форма и текстура.

Иако дел од овие методи се користат со векови, современата мода и технолошките иновации постојано ги усовршуваат и пронаоѓаат нови начини за нивна примена. Од плисирање до ласерско сечење, овие се најважните техники што го рedefинираат начинот на кој ја доживуваме и носиме ткаенината.

Плисирање – Безвременска структура на ткаенината

Плисирање е техника што вклучува собирање на ткаенината во рамномерни набори, кои можат да бидат постојани или привремени.

Првите записи за плисирање датираат уште од стар Египет, каде ленот бил рачно пресуван за да се создадат декоративни набори на облеката на фараоните. Во модерната мода, оваа техника дополнително ја развил Маријано Фортунни во 19. век, кој ги создаде славните „Delphos“ плисирани фустани. Современ мајстор на плисирањето е Исеја Мијаке, кој во 1980-тите воведо иновативна техника на плисирање на високи температури, овозможувајќи ткаенината трајно да ја задржи својата форма. Плисето внесува леснотија и движење во облеката, додека обезбедува удобност и функционалност, правејќи го овај дизајнерски елемент безвременски и елегантен.

Ко-финансирано од
Европска Унија

Шибори – Јапонската уметност на боење и набирање ткаенина

2

Шибори е традиционална јапонска техника за боење ткаенина која датира од 8-от век. Таа вклучува виткање, шиене, наборување и преклопување на ткаенината пред нејзино потопување во боја – најчесто индиго.

Резултатот? Нерегуларни, органски шари што му даваат на материјалот уникатен и уметнички карактер.

Јапонските занаетчии традиционално ја применувале шибори техниката на свила и памук, создавајќи богато украсени кимона.

Денес, оваа техника е широко применета и во високата мода, и во еко-свесни проекти за одржлива мода, каде секое парче ткаенина станува единствено уметничко дело.

Квилтинг – Функционално шиене со уметнички израз

Квилтинг, или подставено шиене, е техника што вклучува спојување на повеќе слоеви ткаенина со цел да се создаде декоративен шав или шара. Иако потекнува од антички времиња, квилтингот најмногу станал популарен во Англија и САД во 18-тиот и 19-тиот век, кога жените рачно сошивале парчиња ткаенина за да создадат препознатливи „patchwork“ ќебиња. Во модата, квилтингот стана заштитен знак на луксузни колекции – квилтани јакни, капути и чанти се појавуваат во дизајните на реномирани модни куќи како Chanel и Dior. Оваа техника ѝ дава на ткаенината структура, но останува лесна и топла, што ја прави истовремено естетска и функционална компонента во современата мода.

Tucking е техника што создава рамномерно распоредени набори на ткаенината преку шиене на одредени интервали.

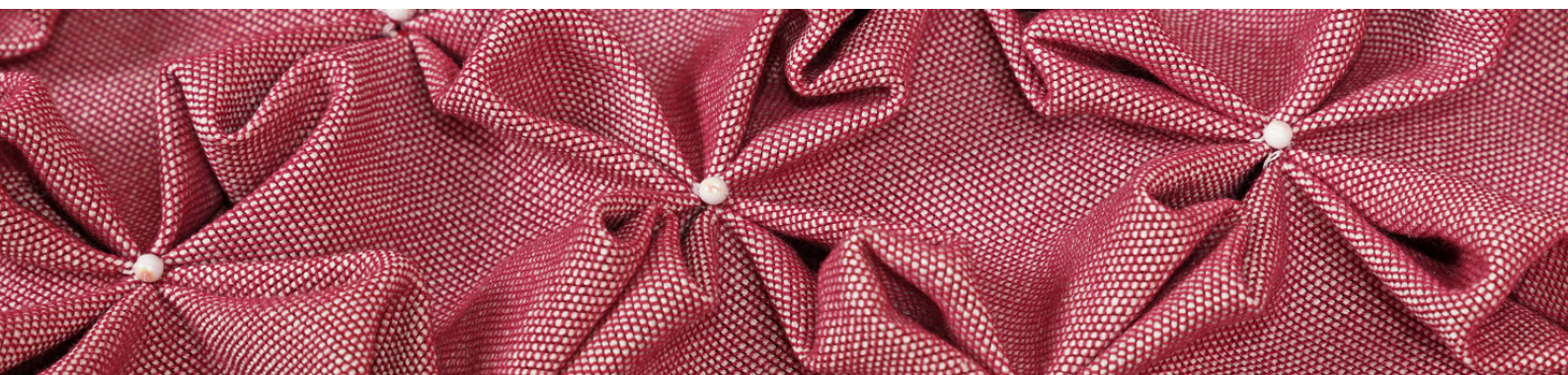
Особено била популарна за време на викторијанската ера, кога се користела за украсување на јаки, манжетни и фустани.

Денес, такингот најчесто се користи во високата мода, каде што овозможува суптилно обликување на ткаенината без потреба од дополнителни шевови или сечења.

Оваа техника може да се примени за создавање геометриски шари на текстилот или за да ѝ се даде на облеката модерна, архитектонска форма.

Смокинг – Везени набори со практична функција

Смокинг е техника што вклучува собирање на ткаенината и нејзино прицврстување со вез, со што се создаваат еластични и декоративни текстури. Се појавила во Европа во 18-тиот век и првично се користела кај работна облека, бидејќи ѝ овозможувала на ткаенината да се растегнува и прилагодува без потреба од ластик или патент. Во современата мода, смокингот доживува враќање преку романтични, набрани фустани, блузи и флексибилни манжетни. Оваа техника ѝ дава на облеката лесен и нежен изглед, додека истовремено обезбедува удобност и слобода на движење.

Ласерско сечење и перфорација на ткаенина – Технологијата на иднината

4

Една од најнапредните техники за манипулација со ткаенини е **ласерското сечење**, кое овозможува прецизно обликување на шари во синтетички ткаенини, кожа и филц. Овој процес ја елиминира потребата од традиционално шиене и овозможува создавање на футуристички дизајни. Ласерското сечење е особено популарно во хај-тек модни проекти и во изработка на модели кои „дишат“ што се користат во спортската облека. Оваа техника исто така овозможува постигнување на тродимензионални ефекти кои претходно беа тешко изводливи со традиционалните методи.

Трапунто – Испакнат вез за 3D ефект

Трапунто е вез техника што потекнува од 15-от век во Италија и се користи за создавање на испакнати шари преку додавање дополнителна постава помеѓу слоевите на ткаенина.

Оваа техника често се применува во декорации од текстил, како луксузни прекривки за кревети, но исто така и во високата мода, каде што ѝ дава на облеката богата, тродимензионална текстура.

Манипулација со ткаенини – Спој на традиција и иновација

Манипулацијата со ткаенини претставува фасцинантен спој на традиционално занаетчиство и современа технологија.

Од древните техники на плисирање и боене, до најсовремените ласерски апликации – секој метод им овозможува на дизајнерите да експериментираат со форма, структура и функционалноста на текстилот.

Ко-финансирано од
Европска Унија

Благодарение на овие методи, облеката станува не само поестетска, туку и практична, издржлива и прилагодена на современите потреби. Современата мода сè повеќе прифаќа манипулација со ткаенината како начин за создавање уникатни, одржливи и функционални дизајни што совршено ги спојуваат уметноста и екологијата.

ИМЕ НА ПРОЕКТ: СТОП ЗА БРЗАТА МОДА (STOP FAST FASHION)

Период за спроведување: 01.08.2024 – 31.07.2025

Број на проект: 2023-2-PL01-KA210-VET-000174365

Координатор: Фондација за Едукација, Развој и Иновација - Полска

Партнер: Здружение на граѓани за унапредување на уметничкото занаетчиство и ракотворењето „МАТА“ Скопје - С. Македонија

СЕКТОР: ВЕТ

Кофинансирано од Европската Унија. Сепак, изразените ставови и мислења се само ставови на авторот/авторите и не ги одразуваат нужно ставовите на Европската Унија или на Фондацијата за развој на образовниот систем (FRSE). Ниту Европската Унија ниту FRSE не можат да бидат одговорни за нив.

Сите резултати развиени во рамките на проектот „STOP FAST FASHION“ се достапни под отворени лиценци (CC BY-SA 4.0 DEED). Истите можат да се користат бесплатно и без ограничувања. Забрането е копирање или обработка на овие материјали во целост или делумно без дозвола на авторот. Доколку се користат резултатите, неопходно е да се признае изворот на финансирањето и неговите автори.

